

Macro 2

Het belangrijkste begrip in de Keynesiaanse theorie is het inkomensevenwicht. Het is het inkomen waarbij de plannen gerealiseerd worden. Dit betekent dat de productie in een land precies voldoet aan de vraag zoals die gepland is.

Om dat inkomen te kunnen berekenen moeten we natuurlijk wel wat gegevens hebben. We moeten iets weten over de geplande vraag in een land (de effectieve vraag). We moeten dus het gedrag van de verschillende subjecten beschrijven.

Stel dat we beschikken over het volgende model:

$$C = \frac{3}{4}(Y - B) + 30$$

$$I = 20$$

$$O = 30$$

$$B = \frac{1}{5}Y$$

$$EV = C + I + O$$

$$EV = Y$$

Bovenstaande vergelijkingen beschrijven het gedrag van de consumenten, de producenten en de overheid. De laatste vergelijking is de evenwichtsvergelijking. Door deze laatste vergelijking in te vullen kun je het inkomensevenwicht berekenen.

$$EV = C + I + O$$

$$EV = \frac{3}{4}(Y - \frac{1}{5}Y) + 30 + 20 + 30$$

$$EV = \frac{3}{4}(\frac{4}{5}Y) + 80$$

$$EV = \frac{3}{5}Y + 80$$

Deze laatste vorm is bekend: $EV = eY + A_0$

We zien nu meteen dat de multiplier gelijk is aan 2,5.

$$\text{Immers: } \frac{1}{1-e} = \frac{1}{1-\frac{3}{5}} = \frac{1}{\frac{2}{5}} = \frac{5}{2} = 2,5$$

De oplossing van het model vinden we nu als volgt:

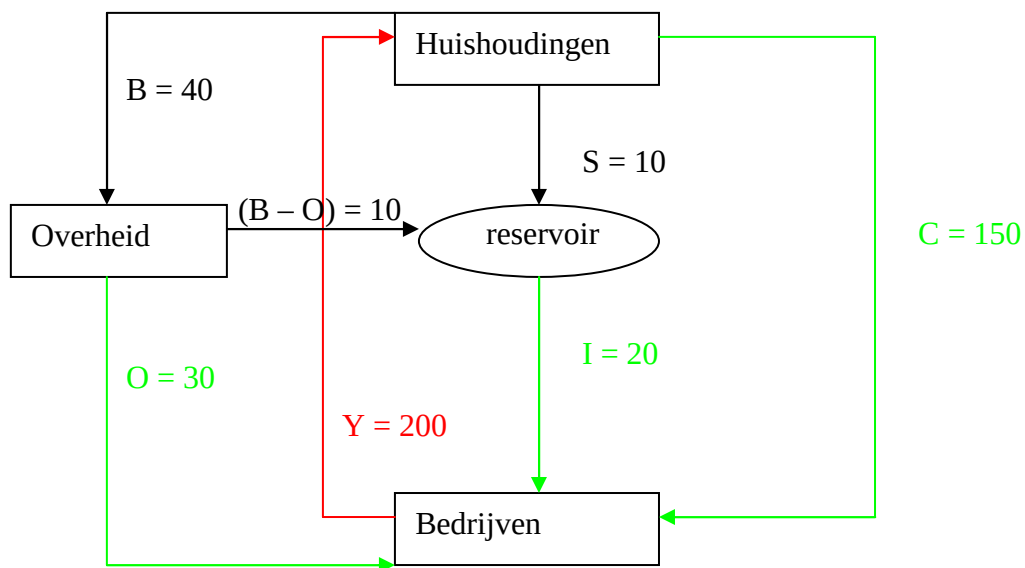
$$Y = \frac{3}{5}Y + 80$$

$$\frac{2}{5}Y = 80$$

$$Y = 2,5 \times 80 = 200$$

Dit betekent dat als het nationaal inkomen gelijk is aan 200 (en dus de productie gelijk is aan 200), de geplande vraag ook 200 is.

Als dit inkomen inderdaad bereikt wordt heerst er evenwicht. De kringloop ziet er dan als volgt uit:

Je ziet dat de bedrijven 200 mld hebben geproduceerd. De consumenten kopen van deze goederen voor 150 mld en de overheid voor 30 mld. Wat overblijft is precies genoeg voor de geplande investeringen van de producenten, te weten 20 mld.

Stel nu dat de overheid vindt dat de productie niet hoog genoeg is. Immers bij een lage productie kan het zijn dat er te weinig werkgelegenheid is. Om deze werkloosheid tegen te gaan zou de productie moeten stijgen.

De overheid kan nu besluiten haar uitgaven te verhogen zonder de belasting te verhogen. Er zal dan meer vraag ontstaan naar producten en dus zullen de producenten meer gaan produceren. Als de productie stijgt zijn er meer arbeiders nodig en daalt dus de werkloosheid.

Stel de overheid verhoogt haar uitgaven met 20 mld.
Dit betekent dat het model verandert en er nu als volgt uitziet:

$$C = \frac{3}{4}(Y - B) + 30$$

$$I = 20$$

$$O = 50$$

$$B = \frac{1}{5}Y$$

$$EV = C + I + O$$

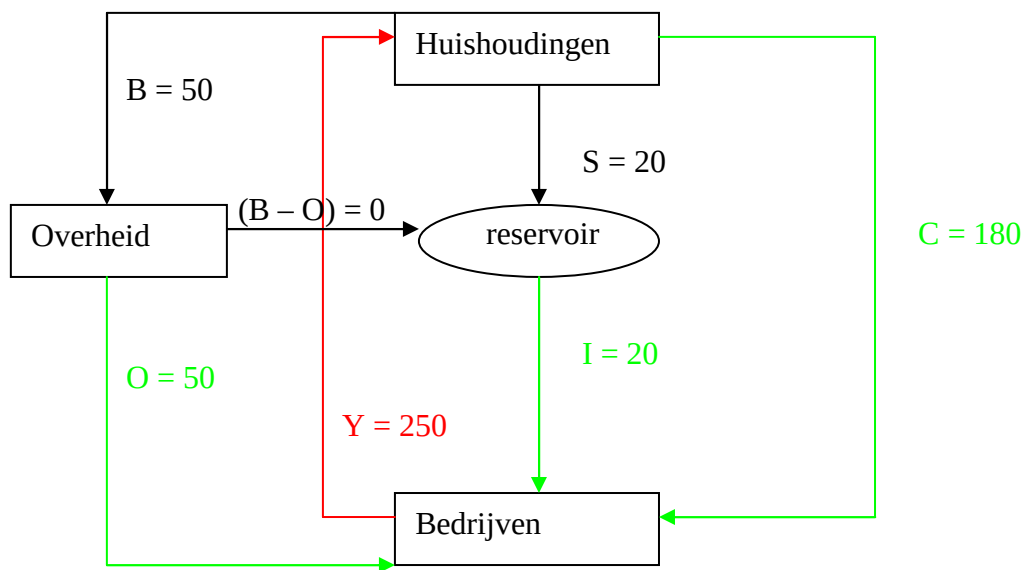
$$EV = Y$$

Als we dit model oplossen krijgen we:

$$Y = 2,5 \times 100 = 250$$

We zien dus dat het inkomen toeneemt met 50 mld door een stijging van de overheidsuitgaven met 20 mld.

De bijbehorende kringloop wordt nu:

Wat opvalt is dat de belasting wel is gestegen terwijl we hadden gezegd dat de overheid de belasting niet zou verhogen. Dit komt natuurlijk omdat de belasting in dit model een vast deel is van het inkomen. Aangezien het inkomen is gestegen zijn de belastingontvangsten ook gestegen terwijl de belastingtarieven gelijk zijn gebleven.